

Hem>Domstolsförfaranden>Tvistemål>Erkännande och verkställighet av domar>Hur ser man till att domstolsavgöranden verkställs? Hur ser man till att domstolsavgöranden verkställs?

Frankrike

1 Vad menas med verkställighet i civilrättsliga ärenden?

Med verkställighet avses alla typer av åtgärder som tvingar en gäldenär att fullgöra sina förpliktelser enligt en exekutionstitel. Det är underförstått att det rör sig om tvångsvis verkställighet eftersom frivilligt fullgörande av förpliktelser inte kräver några särskilda åtgärder. Exekutionstitlar är framför allt domar (franska eller utländska) och verkställbara notariehandlingar (se punkt 2 nedan). I fransk rätt brukar man skilja mellan tre typer av förpliktelser för en gäldenär: att betala, att göra eller avstå från att göra något respektive att överlämna eller återställa något.

Rätten till verkställighet gäller endast gäldenärens tillgångar. Verkställighetsåtgärder kan inte riktas mot gäldenärens person. Det innebär t.ex. att gäldenärer inte kan fängslas enbart för att de inte har betalat sin skuld. Den som vägrar att fullgöra vissa förpliktelser (t.ex. underhållsskyldighet) gör sig emellertid skyldig till ett brott som kan leda till lagföring och fängelsestraff. Detsamma gäller den som avsiktligt gör sig insolvent.

Betalningsförpliktelser verkställs genom utmätning av kontanta medel, lös egendom eller fast egendom som tillhör gäldenären. Om utmätningen gäller kontanta medel (t.ex. utmätning av banktillgodohavanden) överlämnas pengarna till fordringsägaren (borgenären). Lös eller fast egendom som tillhör gäldenären tvångsförsäljs, och behållningen överlämnas till borgenären så långt det krävs för att täcka fordran.

Förpliktelser att överlämna eller återställa något verkställs på olika sätt beroende på vilken slags egendom det är fråga om. Lös egendom omhändertas och överlämnas till den rätte ägaren. Ägarens besittning till fast egendom återställs genom avhysning (vräkning).

Eftersom det är förbjudet att fysiskt tvinga någon att fullgöra en förpliktelse som innebär att denne ska göra eller avstå från att göra något utdömer domstolen ett vite för att förmå gäldenären att fullgöra sådana förpliktelser. Vitet är det penningbelopp som gäldenärer måste betala om de inte fullgör sina förpliktelser. Vitet beräknas utifrån hur länge en person vägrar att göra något (om det gäller en förpliktelse att göra något) eller hur många gånger förpliktelserna att avstå från att göra något överträds. Eftersom förpliktelser om att betala, överlämna eller återställa något också kan ses som en förpliktelse att göra något kan även dessa kombineras med ett vite, utöver andra tvångsverkställighetsåtgärder.

Det bör även noteras att det i princip endast är förpliktelser som fastställts i en exekutionstitel som kan bli föremål för tvångsverkställighetsåtgärder.

2 Vilken myndighet eller vilka myndigheter har befogenhet för verkställighet?

Exekutionstjänstemän har monopol på genomförandet av tvångsverkställighetsåtgärder. De är offentliga tjänstemän och tjänstemän på ministernivå som utses som sådana av justitieministern, som kontrollerar att de fullgör sina uppgifter i enlighet med stränga etiska regler. De betalas för sina tjänster (se punkt 3 nedan). Borgenären betalar kostnaden för tvångsverkställighetsåtgärder. Gäldenären måste senare ersätta borgenären för dessa kostnader.

Vid fordringar där en talan måste väckas vid domstol är behörig domstol i princip exekutionsdomstolen. Exekutionsdomstolen utgörs i regel av en domare med specialkompetens vid distriktsdomstolen (*tribunal judiciaire*).

Säkerhetsåtgärder beviljas i princip av exekutionsdomstolen. Om syftet är att skydda en fordran som omfattas av handelsdomstolens (*tribunal de commerce*) behörighet kan åtgärderna dock i undantagsfall även beviljas av handelsdomstolens ordförande.

Det är inte nödvändigt att ha en advokat för att be en justitiekommisarie (*commissaire de justice*) (tidigare en exekutionstjänsteman – *huissier de justice*) att inleda tvångsverkställighetsåtgärder.

Vid utmätning av fast egendom är det dock obligatoriskt att företrädas av en advokat under hela utmätningsförfarandet. I undantagsfall får gäldenären, utan att företrädas av en advokat, begära exekutionsdomstolens tillstånd att sälja sin egendom privat.

I andra förfaranden är det i princip obligatoriskt att företrädas av advokat, såvida inte den bestridda verkställighetsåtgärden avser en fordran som understiger 10 000 euro. I sistnämnda fall kan parterna närvara personligen eller biträddas eller företrädas av en advokat, sin make, sin sambo, en person som de har ingått ett avtal om registrerat partnerskap med, sina släktingar i upp- eller nedstigande led, sina släktingar i sidolod upp till tredje led eller personer som tillhör deras personal eller företag.

3 Under vilka förutsättningar kan en exekutionstitel utfärdas?

3.1 Förfarandet

En förteckning över vilka exekutionstitlar som erkänns i Frankrike anges i artikel L. 111-3 i lagen om civilrättsliga verkställighetsförfaranden (*Code des procédures civiles d'exécution*). De är följande:

Bindande avgöranden från allmänna domstolar och förvaltningsdomstolar samt förlikningar, förutsatt att de vunnit laga kraft.

Utländska avgöranden samt skiljedomar som förklarats verkställbara i ett avgörande som inte kan bli föremål för ett överklagande med suspensiv verkan, utan att detta påverkar tillämpliga bestämmelser i EU-rätten.

Avgöranden som meddelats av den enhetliga patentdomstolen.

Utdrag ur medlingsprotokoll som undertecknats av en domare och parterna.

Notariehandlingar som innehåller en verkställbarhetsförklaring.

Avtal där makarna i samförstånd samtycker till att skiljas via ett privat instrument som undertecknats av advokater och registrerats hos en notarie i enlighet med bestämmelserna i artikel 229-1 i civillagen (*Code civil*).

Intyg som utfärdats av en justitiekommisarie när en check inte har lösts in eller i händelse av ett avtal mellan borgenären och gäldenären i enlighet med villkoren i artikel L. 125-1 i lagen om civilrättsliga verkställighetsförfaranden.

Handlingar från offentligt rättsliga juridiska personer som enligt särskild föreskrift kan verkställas och beslut som enligt lag har samma rättsverkniningar som en dom.

Uppgörelser och handlingar som styrker att en överenskommelse ingåtts genom medling, förlikning eller deltagandeförfarande, om de är kontrasterade av parternas advokater och innehåller en verkställbarhetsförklaring från den behöriga domstolens kansli.

Allmänna domstolars avgöranden är verkställbara och kan därför åberopas för att inleda tvångsverkställighetsåtgärder. Detta gäller dock inte om de är föremål för en talan med suspensiv verkan, dvs. ett överklagande eller en invändning, när interimistisk verkställighet är obligatorisk (vilket i princip är fallet för avgöranden i första instans) eller om domaren har fattat beslut om interimistisk verkställighet. Förvaltningsdomstolars avgöranden är verkställbara även om de har överklagats.

Tillåtna tvångsverkställighetsåtgärder:

När man fått en exekutionstitel kan man i princip inleda alla tvångsverkställighetsåtgärder som anges i lagen om civilrättsliga verkställighetsförfaranden. Det är i regel inte nödvändigt att inhämta tillstånd från domstolen. Följande två tvångsverkställighetsförfaranden kräver dock tillstånd från domstolen:

Utförelse på lön, som måste godkännas av exekutionsdomstolen på gäldenärens eller sekundögäldenärens hemvistort, om gäldenären bor utomlands eller saknar känd hemvist.

Utmätning av fast egendom, som utförs av exekutionsdomstolen på den plats där egendomen är belägen.

Vid utmätning i en bostad av lös egendom för att driva in en fordran som understiger 535 euro krävs exekutionsdomstolens förhandsgodkännande.

De tvångsverkställighetsåtgärder som anges i lagen om civilrättsliga verkställighetsförfaranden är av varierande art och skiljer sig åt beroende på typen av tillgång (fast egendom, materiell lös egendom, kontantbelopp osv., se punkt 4.2 nedan). Verkställighetsförfaranden ska alltid begränsas till vad som är nödvändigt för att driva in fordran, och användningen av dessa åtgärder får inte missbrukas.

Som undantag från principen att tvångsverkställighetsåtgärder endast får inledas på grundval av en exekutionstitel får säkerhetsåtgärder användas innan en exekutionstitel har meddelats. Säkerhetsåtgärder gör det möjligt för borgenären att skydda sina rättigheter i väntan på en exekutionstitel.

Säkerhetsåtgärderna utgörs av kvarstad och säkerhetsrätter. De beviljas av domstolen om sökandens fordran tycks välgrundad och sökanden kan visa på omständigheter som skulle kunna äventyra indrivningen av fordran. Det är inte nödvändigt att inhämta domstolens tillstånd om borgenären har en dom som ännu inte är verkställbar. Under alla omständigheter berövas sådana åtgärder sin verkan om exekutionstjänstemannen inte snabbt underrättar gäldenären om dem och om borgenären inte har väckt talan för att få sin fordran fastställd av domstol.

När får tvångsverkställighetsåtgärder vidtas?

Verkställighetsåtgärder får endast vidtas mellan kl. 6.00 och 21.00. De är förbjudna på söndagar och allmänna helgdagar, utan förhandsgodkännande från verkställighetsdomaren.

Vad kostar verkställighetsåtgärderna?

Justitiekommisarierna får betalt för sina tjänster. Borgenären betalar kostnaden för tvångsverkställighetsåtgärder. Gäldenären måste senare ersätta borgenären för dessa kostnader, förutom att betala skulden. Borgenären betalar emellertid fortfarande en del av dessa kostnader.

Ersättningen till exekutionstjänstemän regleras av dekret nr 2016-230 av den 26 februari 2016 och av ett beslut av den 26 februari 2016 som fastställer vilket belopp exekutionstjänstemän har rätt till för varje enskild verkställighetsåtgärd. Följande avgifter tas ut:

En fast avgift för varje åtgärd. Avgiftens storlek fastställs i beslutet och grundas på fordrans storlek. Avgiften multipliceras med 0,5 (fordringar på högst 128 euro), med 1 (fordringar på 128–1 280 euro) eller med 2 (fordringar på mer än 1 280 euro).

En avgift för att inleda förfarandet. Denna avgift får endast tas ut en gång per exekutionstitel. Avgiften är på 4,29 euro för fordringar under 76 euro. För större fordringar är avgiften proportionell till fordran, dock högst 268,13 euro.

En indrivnings- och uppbördsavgift. Detta är en proportionell tilläggsavgift som justitiekommisarierna endast tar ut när de har drivit in hela eller en del av fordran. Borgenären betalar en del av avgiften (artikel A. 444-32 i handelslagen (*Code de commerce*)).

Justitiekommisarierna tar ut en avgift på 6,37 euro för varje delbetalning som gäldenären gör, med undantag av restbeloppet vid sista betalningstillfället, som de inte får ta ut denna avgift på. Avgifterna får inte överstiga 32,74 euro i ett enskilt ärende.

Resekostnader på 7,67 euro (8,80 euro vid delgivning enbart på elektronisk väg).

Mervärdesskatt (20 %).

Med förbehåll för vissa undantag, en schablonskatt på 14,89 euro (1 januari 2017), som justitiekommisarierna betalar till staten.

Portokostnader för skrivelser som är obligatoriska för att uppfylla processuella formaliteter.

Kostnader för låssmed, flytt, garage och förvaring (per faktura).

Om skulden är på 10 000 euro ser minimiavgiften för vissa verkställighetsåtgärder exempelvis ut på följande sätt:

Utmätning av banktillgodohavanden: 129,64 euro inklusive avgifter (fast avgift, resekostnader och schablonskatt)

Utmätning eller försäljning av lös egendom: 114,21 euro inklusive avgifter (fast avgift, resekostnader och schablonskatt)

Utmätning av fordon genom anmälan till prefekturen: 124,50 euro inklusive avgifter (fast avgift, resekostnader och schablonskatt)

Betalningsföreläggande förenat med utmätning av fast egendom: 178,55 euro inklusive avgifter (fast avgift, resekostnader och schablonskatt)

Till dessa fasta avgifter kommer proportionella avgifter som i detta exempel uppgår till 707,52 euro (inklusive avgifter). Av dessa ska 118,46 euro betalas av gäldenären och 589,06 euro av borgenären.

3.2 Huvudförfutsättningar

Det krävs i princip inte något domstolsbeslut för att inleda ett verkställighetsförfarande som grundas på en exekutionstitel (se punkt 3.1 ovan).

Borgenärer som inte har en exekutionstitel får vidta säkerhetsåtgärder om vissa villkor är uppfyllda (se punkt 3.1 ovan).

4 Verkställighetsåtgärder

4.1 Vilka tillgångar kan bli föremål för verkställighet?

I princip kan alla gäldenärens tillgångar bli föremål för tvångsverkställighetsåtgärder.

Viss egendom får dock enligt lag inte utmätas (s.k. beneficium). Det rör sig framför allt om följande:

Pengar som behövs för det dagliga uppehållet. Det är t.ex. inte möjligt att utmäta någons hela inkomst eftersom vederbörande måste få behålla så mycket som krävs för att klara det dagliga uppehållet. Storleken på detta belopp fastställs en gång om året och hänsyn tas till inkomstens storlek och hur många personer som gäldenären har försörjningsansvar för.

Lös egendom som krävs för gäldenärens dagliga liv eller arbete. I princip får sådan egendom endast utmätas för att säkerställa betalningen av den, eller om den har ett betydande värde. En förteckning över sådan egendom anges i artikel R. 112-2 i lagen om civilrättsliga verkställighetsförfaranden. Det är t.ex. inte möjligt att utmäta gäldenärens bädd eller bord, om inte utmätningen motiveras av att gäldenären inte har betalat köpeskillingen eller varorna har ett högt värde.

Tillgångar som sjuka personer eller personer med funktionsnedsättning behöver. Om en person med funktionsnedsättning har en rullstol får denna t.ex. inte utmätas.

Enskilda näringsidkare omfattas dessutom i vissa fall av ett särskilt skydd för alla eller delar av sina tillgångar.

4.2 Vilka är effekterna av en verkställighetsåtgärd?

Tvångsverkställighetsåtgärder som avser lös egendom och penningskulder vidtas i flera steg. För det första belägger justitiekommisarierna tillgångarna med kvarstad. Detta innebär att egendomen inte får avyttras. Gäldenären får således inte sälja den lösa egendom som belagts med kvarstad. Om gäldenären inte fullgör skyldigheten att behålla egendomen gör vederbörande sig skyldig till ett brott. Penningbelopp som belagts med kvarstad är frysta på gäldenärens bankkonto. Därefter underrättar justitiekommisarierna gäldenären om kvarstadsbeslutet. Om gäldenären inte bestrider kvarstaden genom att väcka talan vid exekutionsdomstolen får justitiekommisarierna beslagta den lösa egendomen och sälja den på exekutiv auktion eller överlämna de kontanta medel som har utmätts. Om kvarstaden bestrids avgör exekutionsdomstolen om tvångsverkställighetsåtgärderna ska godkännas eller avbrytas om de inte har vidtagits på ett korrekt sätt.

Den tvångsverkställighetsåtgärd som används i samband med fastigheter är utmätning av fast egendom. Förfarandet inleds med att justitiekommisarien utfärdar ett betalningsföreläggande mot gäldenären förenat med utmätning, vilket innebär att fastigheten inte får avyttras. Borgenären vänder sig sedan till exekutionsdomstolen så att denna kan fatta beslut om den fortsatta handläggningen av ärendet. Om fastigheten kan säljas genom privat försäljning (och gäldenären har begärt detta) hänskjuter domstolen ärendet till privat försäljning och fastställer en tidsfrist för när försäljningen senast måste ha ägt rum. Om en privat försäljning inte är möjlig eller har misslyckats förordnar domstolen att fastigheten ska säljas på exekutiv auktion. Den exekutiva auktionen sker vid en förhandling inför domstolen.

4.3 Hur länge gäller ett beslut om verkställighet?

Exekutionstitlar får i princip verkställas inom tio år (artikel L. 111-4 i lagen om civilrättsliga verkställighetsförfaranden). Denna frist börjar löpa när tvångsverkställighet inleds på grundval av denna exekutionstitel.

5 Kan beslut om verkställighet överklagas?

Denna fråga gäller endast följande:

Utmätning där borgenären saknar en exekutionstitel.

Beslut om att överlämna eller återlämna specifik lös egendom om den person som begär att egendomen ska överlämnas eller återlämnas ännu inte innehar en exekutionstitel.

Utförsel på lön.

Utmätning av fast egendom.

Det är endast dessa tvångsverkställighetsåtgärder som måste godkännas av en exekutionsdomstol. Exekutionsdomstolens avgörande kan överklagas till högre instans eller till kassationsdomstolen (*Cour de cassation*), beroende på fordrans storlek.

6 Finns det några begränsningar för verkställighet, särskilt vad gäller gäldenärsskydd eller tidsfrister?

Exekutionstitlar får i princip verkställas inom tio år (artikel L. 111-4 i lagen om civilrättsliga verkställighetsförfaranden). Denna frist börjar löpa när tvångsverkställighet inleds på grundval av denna exekutionstitel.

Verkställighetsåtgärder får endast vidtas mellan kl. 6.00 och 21.00. De är förbjudna på söndagar och allmänna helgdagar, om inte verkställighetsdomaren har gett sitt förhandsgodkännande.

Dessutom måste verkställighetsförfaranden begränsas till vad som är nödvändigt för att driva in fordran, och användningen av dessa åtgärder får inte missbrukas.

Utöver detta får vissa tillgångar inte utmätas (se punkt 4.1 ovan), och utmätning eller försäljning i bostad måste godkännas i förväg om syftet är att driva in en annan fordran än underhåll och beloppet är lägre än 535 euro (artiklarna L. 221-2 och R. 221-2 i lagen om civilrättsliga verkställighetsförfaranden).

Om gäldenären omfattas av immunitet mot verkställighet får inga tvångsverkställighetsåtgärder inledas mot de av hans eller hennes tillgångar som omfattas av denna immunitet. Domstolens tillstånd krävs för att kunna vidta en tvångsverkställighetsåtgärd som avser en tillgång som tillhör en sådan person, med motiveringen att denne inte omfattas av immunitet mot verkställighet (artiklarna L. 111-1–L. 111-3 och R. 111-1–R. 111-5 i lagen om civilrättsliga verkställighetsförfaranden).

Länkar

[Legifrance](#)

[Webbplats för nationella kammaren för justitiekommisarie \(Chambre Nationale des Commissaires de Justice\)](#)

Den här webbsidan hör till portalen [Ditt Europa](#).

Du får gärna [lämna synpunkter](#) på innehållet

This webpage is part of an EU quality network

Senaste uppdatering: 22/08/2023

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.